



CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/45/45/96

DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUCJI PUBLICZNYCH W MARCU '96

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC '96

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Najważniejszymi wydarzeniami na scenie politycznej w ciągu ostatnich dwóch miesięcy były przede wszystkim - dymisja premiera Józefa Oleksego i powołanie rządu Włodzimierza Cimoszewicza. W lutym odbyły się referenda na temat powszechnego uwłaszczenia, których wyniki z powodu niskiej frekwencji nie są wiążące. Na Śląsku trwały strajki górników, walczących o zwiększenie wynagrodzeń. Środki masowego przekazu poświęcały też wiele uwagi kwestii podatków, a zwłaszcza zmieniającym się interpretacjom przepisów o odpisach podatkowych. Wydaje się, że sytuacja w kraju powraca do „normy” po intensywnym okresie wyborów prezydenckich. Świadczą o tym także wyniki naszego ostatniego sondażu¹, wskazujące, iż utrzymujący się od listopada ‘95 do stycznia ‘96 wysoki poziom społecznego optymizmu, który wyrażał się między innymi zwiększoną akceptacją działań instytucji publicznych, znacznie się obniżył.

OPINIE O INSTYTUCJACH WŁADZY

W marcu znacznie spadła aprobatą działalności zarówno najwyższych organów władzy ustawodawczej, jak i rządu. Warto jednak zwrócić uwagę, że opinie o tych instytucjach powróciły do swego stosunkowo stałego poziomu sprzed kampanii prezydenckiej.

Powołanie nowego premiera budzi zazwyczaj duże nadzieje społeczne, które wiążą się ze wzrostem akceptacji rządu. Jednak gabinet Włodzimierza Cimoszewicza otrzymał dość ograniczony kredyt zaufania - poziom aprobaty **działalności rządu** zmalał w porównaniu ze styczniem o 13 punktów procentowych. Może to wynikać z okoliczności, jakie towarzyszyły dymisji poprzedniego premiera oraz faktu, że nowy prezes Rady Ministrów wywodzi się z tej samej formacji politycznej. Nie bez znaczenia jest zapewne i to, że utworzenie nowego rządu zbiegło się w czasie ze schyłkiem okresu silnie rozbudzonych przez wybory prezydenckie

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (70) zrealizowano w dniach 7-11 marca ‘96 na 1209-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Oceniane instytucje i organizacje	Rodzaj oceny	Odsetki wskazań respondentów według terminów badań											Zmiany III - I '96
		1994			1995						1996		
		VI	IX	XI	I	III	V	VII	IX	XI	I	III	
Władze miasta/gminy respondenta	Aprobata	56	59	56	58	56	57	58	58	65	62	60	-2
	Dezaprobatą	29	24	27	25	29	28	24	27	22	24	24	0
Prezydent	Aprobata	26	25	22	25	25	25	27	23	51	53	58	+5
	Dezaprobatą	64	64	69	64	64	65	60	64	41	12	14	+2
Sejm	Aprobata	46	39	49	47	37	50	39	36	53	65	46	-19
	Dezaprobatą	39	45	40	40	51	38	43	46	34	25	31	+6
Rząd, Rada Ministrów	Aprobata	49	42	47	41	-	-	42	38	55	57	44	-13
	Dezaprobatą	35	38	39	45	-	-	40	40	31	29	27	-2
Senat	Aprobata	39	34	45	42	32	42	34	32	48	60	41	-19
	Dezaprobatą	38	43	37	39	48	41	40	41	34	24	30	+6
Polskie Radio SA	Aprobata	-	-	-	-	84	81	83	80	84	84	82	-2
	Dezaprobatą	-	-	-	-	6	7	6	8	7	7	5	-2
Rzecznik Praw Obywatelskich	Aprobata	68	65	72	73	71	76	66	63	74	78	71	-7
	Dezaprobatą	10	11	8	8	8	9	12	12	11	7	8	+1
Wojsko	Aprobata	75	74	73	75	72	78	74	70	74	79	71	-8
	Dezaprobatą	10	9	11	9	10	8	8	13	10	7	8	+1
Telewizja publiczna	Aprobata	69	66	67	71	72	70	72	69	76	74	70	-4
	Dezaprobatą	18	20	21	18	19	20	18	19	15	18	18	0
Policja państwowa	Aprobata	62	56	63	66	57	61	64	61	60	67	61	-6
	Dezaprobatą	29	34	28	26	34	32	26	28	33	24	27	+3
Kościół rzymsko-katolicki	Aprobata	50	45	53	55	57	46	47	49	58	54	56	+2
	Dezaprobatą	38	45	39	35	33	46	42	40	35	38	31	-7
Najwyższa Izba Kontroli	Aprobata	45	49	52	56	52	57	49	47	62	64	55	-9
	Dezaprobatą	27	23	21	19	23	21	20	20	17	14	14	0
Banki państwowe	Aprobata	42	42	45	49	42	49	46	42	54	60	54	-6
	Dezaprobatą	35	35	32	29	36	32	32	37	26	21	22	+1
Sądy	Aprobata	45	48	52	51	45	49	46	40	53	54	48	-6
	Dezaprobatą	29	27	21	25	31	30	28	28	26	23	25	+2
Prokuratura	Aprobata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	45	-5
	Dezaprobatą	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	25	-2
Banki prywatne	Aprobata	19	21	24	27	18	25	25	21	32	35	31	-4
	Dezaprobatą	47	45	43	41	46	46	40	44	37	31	29	-2
NSZZ „Solidarność”	Aprobata	29	30	37	43	33	35	35	40	51	47	37	-10
	Dezaprobatą	52	51	44	39	43	46	43	38	33	38	39	+1
OPZZ	Aprobata	33	29	34	36	25	33	29	28	37	39	24	-15
	Dezaprobatą	37	36	36	35	37	38	38	35	34	28	34	+6

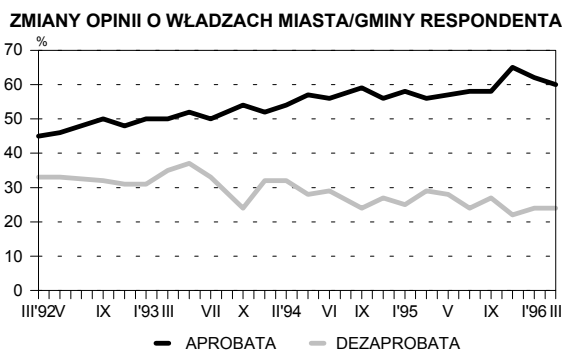
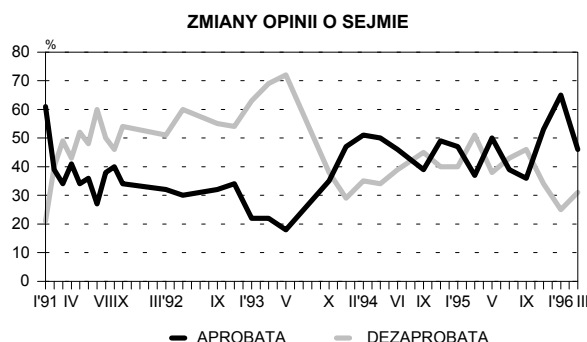
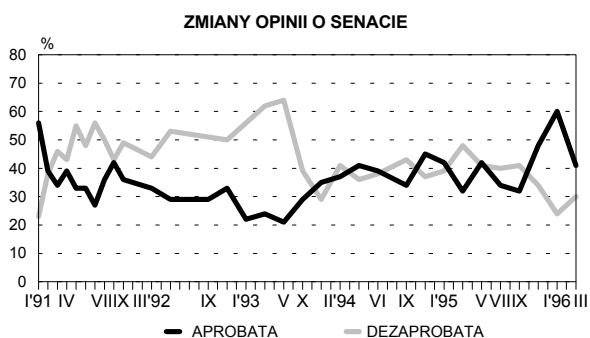
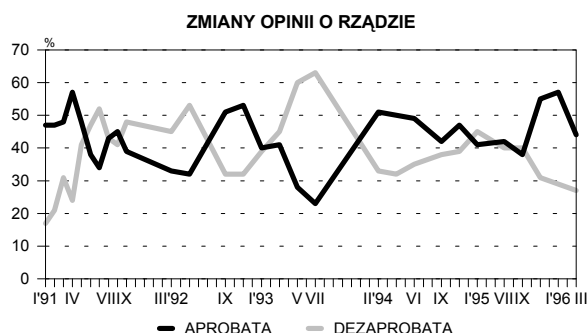
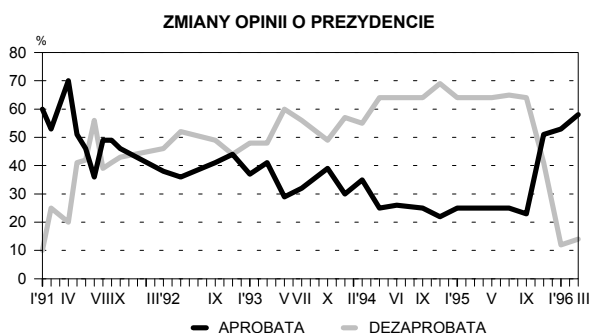
nadziei społecznych. Najsilniejszy spadek aprobaty rządu odnotowaliśmy wśród mieszkańców średniej wielkości miast (100-500 tys. ludności), osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych, a także wśród przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji, prywatnych przedsiębiorców i osób oceniających swoje warunki materialne jako dobre.

Spośród ośrodków władzy instytucją, wobec której respondenci wyrażają największą dezaprobatę, jest obecnie **parlament**. Bardzo wyraźnemu spadkowi aprobaty działalności Sejmu i Senatu (po 19 punktów procentowych) towarzyszy wzrost dezaprobaty (po 6 punktów). Największy spadek akceptacji działań władzy ustawodawczej odnotowaliśmy wśród mieszkańców miast od 100 do 500 tys. ludności, osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym oraz robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych.

Na deklarowane poparcie dla parlamentu i rządu silny wpływ mają poglądy polityczne badanych. Aprobatę tych ośrodków władzy wyrażają przede wszystkim osoby o orientacji lewicowej, dezaprobatę zaś - ankietowani o poglądach prawicowych. Warto odnotować, że w ciągu ostatnich dwóch miesięcy akceptacja działań parlamentu i rządu nie zmieniła się wśród respondentów o zdecydowanej orientacji politycznej, zmalała natomiast wśród osób o umiarkowanych poglądach oraz wśród badanych nie określających swojej orientacji.

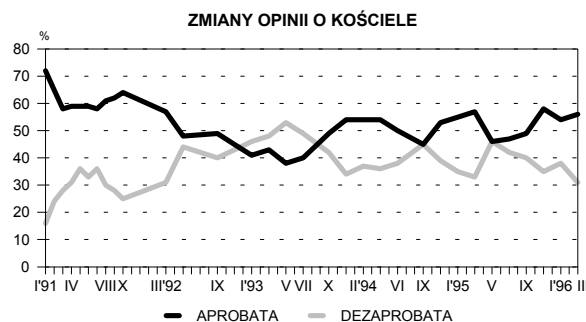
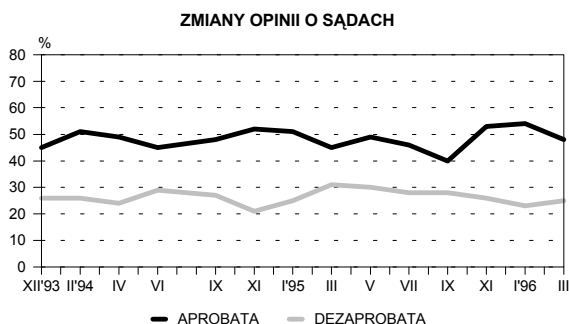
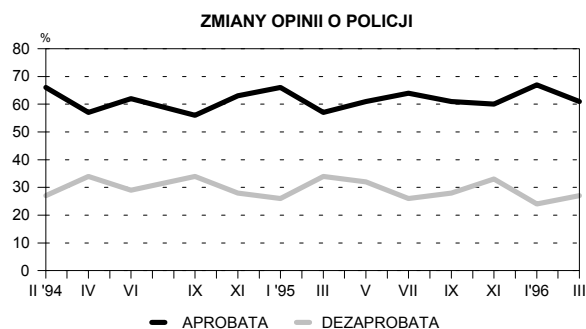
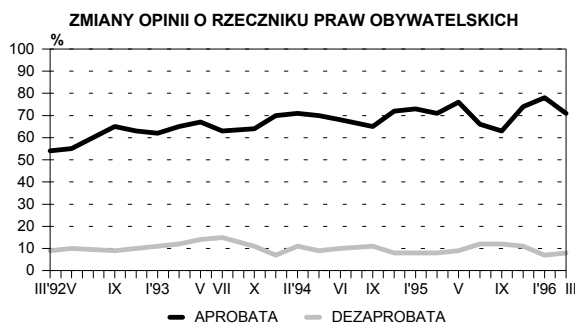
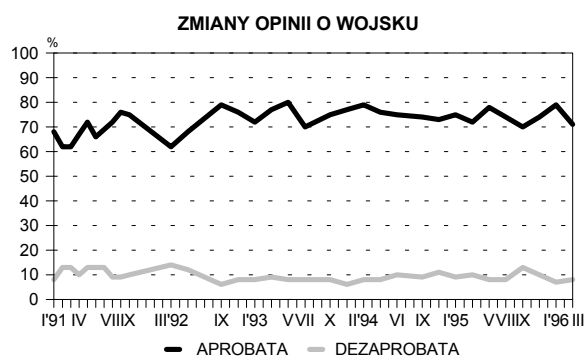
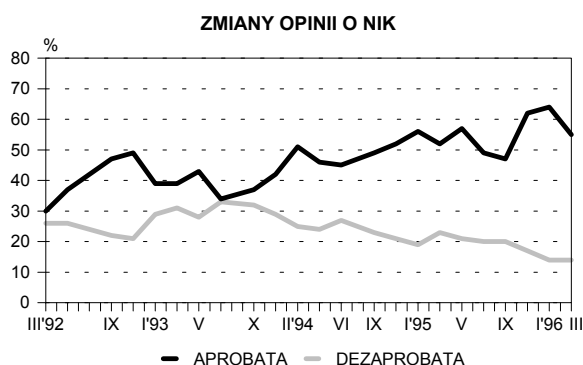
Aprobata działalności **prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego** nadal rośnie - w marcu zwiększyła się o 5 punktów procentowych. Najbardziej wzrosła wśród badanych mieszkających w małych miastach, osób z wykształceniem średnim, pracowników umysłowych niższego szczebla oraz respondentów dobrze oceniających swoje warunki materialne. Nie pozostały bez echa - jak się wydaje - działania Aleksandra Kwaśniewskiego na rzecz współpracy z władzami Kościoła, poprawiły się bowiem opinie o działalności prezydenta wśród osób regularnie biorących udział w praktykach religijnych oraz wśród badanych o prawicowych poglądach politycznych. Jednocześnie jednak w znacznie mniejszym stopniu niż przed dwoma miesiącami działalność prezydenta aprobują przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani.

Niezmiennie dobrą opinią cieszą się **władze lokalne**. Od dawna uzyskują one największą - spośród instytucji władzy - akceptację respondentów. Najbardziej zadowoleni z ich działalności są mieszkańcy wsi oraz osoby o poglądach lewicowych, najbardziej krytyczni są natomiast bezrobotni i badani nieregularnie uczestniczący w praktykach religijnych.



OPINIE O INSTYTUCJACH NIEPOLITYCZNYCH

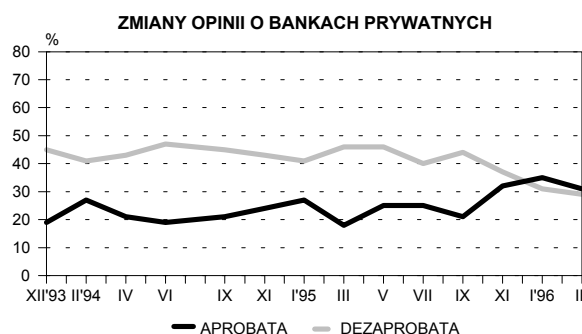
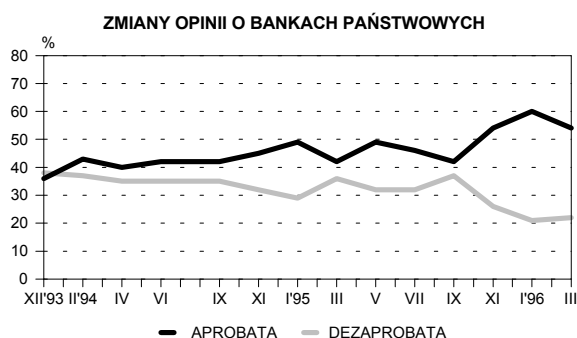
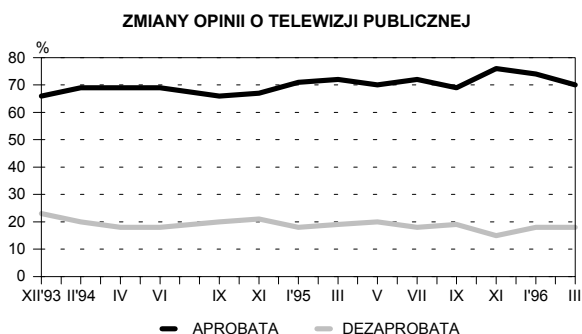
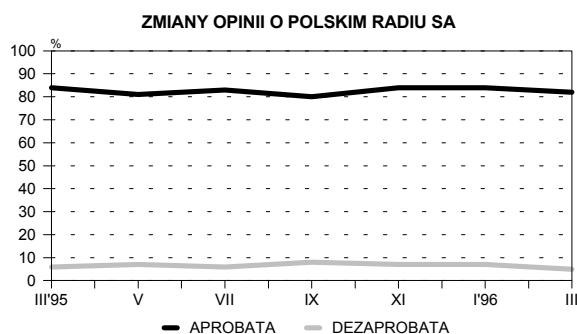
W marcu zmniejszył się poziom aprobaty działań niemal wszystkich instytucji niepolitycznych. Najbardziej zmalał odsetek respondentów akceptujących pracę Najwyższej Izby Kontroli (o 9 punktów procentowych), wojska (o 8 punktów), Rzecznika Praw Obywatelskich (o 7 punktów), policji, sądów, banków państwowych (po 6 punktów) i prokuratury (o 5 punktów). Wpływ na to ma - jak się wydaje - raczej ogólne zniechęcenie obywateli sytuacją w kraju, a także spadek nastrojów społecznych po okresie ich silnego wzrostu towarzyszącego wyborom prezydenckim, nie zaś konkretne niepopularne posunięcia tych instytucji. Nie wzrósł bowiem poziom dezaprobaty ich działań, lecz zwiększyła się liczba osób nie mających zdania.



W ciągu dwóch miesięcy wzrosła społeczna akceptacja Kościoła rzymskokatolickiego. Wyraża się to przede wszystkim 7-punktowym spadkiem dezaprobaty jego działalności oraz nieznacznym (w granicach błędu statystycznego) wzrostem aprobaty. Jak można przypuszczać, ów „zwrot” ku Kościołowi wiąże się ze spadkiem popularności organów władzy i innych instytucji publicznych.

Zmiany w kierownictwie telewizji publicznej - przede wszystkim dymisja prezesa Zarządu Telewizji Polskiej SA Wiesława Walendziaka - tylko nieznacznie wpłynęły na pogorszenie się wizerunku tej instytucji. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy obniżył się bowiem nieco poziom aprobaty jej działalności (o 4 punkty procentowe), nie zmieniła się zaś liczba badanych wyrażających dezaprobatę telewizji.

Polskie Radio SA cieszy się nadal największą społeczną akceptacją - poziom aprobaty działań tej instytucji nie uległ zmianie.



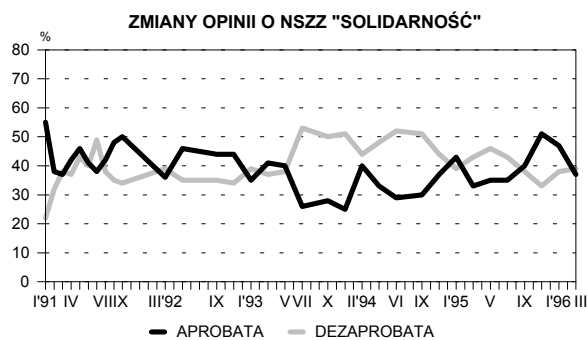
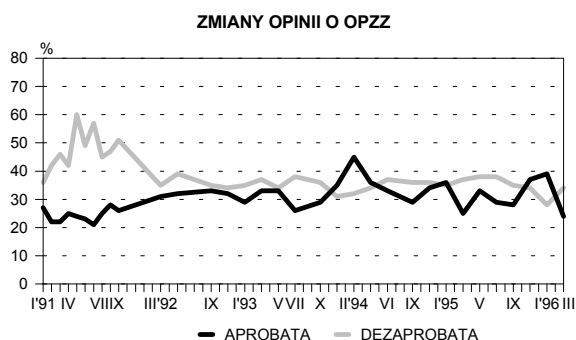
Nieznacznie zmalała akceptacja działalności banków prywatnych - od stycznia zmniejszyła się o 4 punkty procentowe.

OPINIE O ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH

W marcu znacznie obniżyła się akceptacja działań obydwu największych central związkowych. Najbardziej zmniejszył się poziom aprobaty OPZZ, co wyraża się zarówno gwałtownym spadkiem (o 15 punktów) odsetka respondentów dobrze oceniających jego działalność, jak i wzrostem (o 6 punktów) odsetka osób nie aprobujących tego związku. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy liczba osób zadowolonych z działań NSZZ „Solidarność” także znacznie zmalała (o 10 punktów), natomiast nie zmieniła się liczba wyrażających dezaprobatę.

Aprobata związków zawodowych skupionych w OPZZ najbardziej zmalała wśród ludzi młodych - do 24 roku życia oraz osób z wykształceniem średnim i wyższym. NSZZ „Solidarność” stracił natomiast najwięcej wśród osób młodych i starszych - do 34 lat i po 54 roku życia. Jednocześnie działania obydwu związków w znacznie mniejszym stopniu niż przed dwoma miesiącami akceptują pracownicy fizyczno-umysłowi, robotnicy wykwalifikowani i bezrobotni.

Na postrzeganie działalności obu central związkowych znacząco wpływają poglądy polityczne ankietowanych. „Solidarność” tradycyjnie cieszy się większą aprobatą osób o orientacji prawicowej, OPZZ zaś - badanych o poglądach lewicowych. Na tym tle interesujący wydaje się fakt, że w ciągu ostatnich dwóch miesięcy poziom akceptacji działań obydwu central najbardziej obniżył się wśród ich stałych zwolenników - opinie o związkach zawodowych skupionych w OPZZ w dużej mierze pogorszyły się wśród osób określających swoje poglądy jako lewicowe, opinie o „Solidarności” zaś - wśród osób o orientacji prawicowej.



SPÓLECZNA PERCEPCJA INSTYTUCJI PUBLICZNYCH

W ciągu ostatnich miesięcy wiele zmieniło się na polskiej scenie politycznej. Interesowało nas, jak badani postrzegają obecnie najważniejsze instytucje publiczne naszego państwa - do jakiego stopnia zadowolenie z działalności jednych ośrodków władzy i instytucji niepolitycznych idzie w parze z aprobatą lub dezaprobatą innych. W celu rozstrzygnięcia tego problemu posłużyliśmy się metodą statystyczną zwaną analizą czynnikową. U podstaw zastosowania analizy czynnikowej leży przypuszczenie, że jeżeli dysponujemy dużą ilością powiązanych ze sobą wskaźników (w tym przypadku chodzi o stopień aprobaty poszczególnych instytucji), to związki między nimi wynikają z istnienia kilku ukrytych cech - czynników. Mówiąc inaczej - pytamy, jakie cechy zwane czynnikami kryją się za podobieństwem opinii badanych o instytucjach publicznych i decydują o współwystępowaniu aprobaty bądź dezaprobaty ich działań.

Analiza czynnikowa² ujawniła pięć czynników wpływających na społeczne postrzeganie instytucji publicznych.

Czynnik pierwszy - instytucji bezpieczeństwa publicznego - oznacza, jak się wydaje, że w świadomości Polaków sądy, prokuratura, policja i wojsko stanowią grupę instytucji powołanych do ochrony interesów państwa i obywateli. Z czynnikiem tym wiążą się także postawy badanych wobec Najwyższej Izby Kontroli.

Czynnik drugi - „solidarnościowego” etosu - jest najbardziej odrębny, nie wchodzi w korelację z pozostałymi. Oznacza to, że wchodzące w jego skład NSZZ „Solidarność” i Kościół rzymskokatolicki są obecnie postrzegane jako reprezentanci wspólnego nurtu, opozycyjnego wobec instytucji utożsamianych z państwem rządzonym przez obecną koalicję.

Czynnik trzeci - najwyższych organów władzy - wskazuje na to, że Sejm, Senat, rząd oraz prezydent stanowią w świadomości badanych zwarty aparat władzy, którego wyróżniającą cechą jest „koalicyjność”, czyli reprezentacja partii rządzących, przede wszystkim SLD. Czynnikiem ten objął także postawy badanych wobec związków zawodowych skupionych w OPZZ.

² Zastosowano analizę wieloczynnikową metodą rotacji OBLIMIN.

Czynnik czwarty - publicznego radia i telewizji, a także czynnik piąty - banków państwowych i prywatnych - oznaczają, że zarówno publiczne media, jak i instytucje bankowe są postrzegane jako odrębne grupy instytucji, które wyróżniają się zakresem działalności, a nie, na przykład, uwarunkowaniami politycznymi.

Niektóre instytucje sytuują się między kilkoma czynnikami. Postawy badanych wobec władz lokalnych wiążą się przede wszystkim, co nieco zaskakuje, z czynnikiem pierwszym - instytucji bezpieczeństwa publicznego. Wynik może wskazywać na to, że władze miast lub gmin respondentów są przez nich postrzegane nie tyle jako terenowy reprezentant najwyższych władz państwowych, ile raczej jako organy mające bezpośredni wpływ na codzienne życie obywateli, w tym na zapewnienie ich podstawowej potrzeby - poczucia bezpieczeństwa.

Między czynnikami znalazły się także opinie o Rzeczniku Praw Obywatelskich. Wiążą się one zarówno z czynnikiem trzecim - instytucji władzy, jak i z czynnikiem czwartym - radia i telewizji. Oznacza to, jak można przypuszczać, że po zakończeniu kadencji Tadeusza Zielińskiego instytucja rzecznika jest z jednej strony utożsamiana z organami władzy, z drugiej zaś - jego działalność jako wyraziciela *vox populi* kojarzy się badanym z interwencyjną rolą środków masowego przekazu.

★

★

★

W marcu wielkość aprobaty instytucji publicznych powróciła do poziomu sprzed wyborów prezydenckich. W porównaniu ze styczniem znacznie obniżyła się akceptacja działalności większości instytucji publicznych naszego kraju. Wzrost aprobaty odnotowaliśmy tylko w przypadku działań prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego oraz Kościoła rzymskokatolickiego. Natomiast najbardziej pogorszyły się opinie o najwyższych organach władzy ustawodawczej i rządzie. Badani znacznie gorzej oceniają także działalność obydwu największych central związkowych, przede wszystkim - OPZZ.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **prezydenta** dobrze służy społeczeństwu?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	58	14	28	1206
Płeć				
Mężczyźni	61	15	23	571
Kobiety	56	13	31	636
Wiek				
do 24 lat	62	11	27	182
25-34	57	17	26	221
35-44	58	14	27	277
45-54	61	12	26	175
55-64	58	14	28	169
65 lat i więcej	54	15	32	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	57	12	30	448
Miasto do 20 tys.	70	12	18	141
od 21 do 100 tys.	61	13	26	249
101-500 tys.	55	17	28	237
501 tys. i więcej mieszk.	50	18	32	130
Region				
Północny	63	14	23	139
Zachodni	72	9	19	129
Środkowozachodni	64	10	26	199
Środkowy	54	13	33	210
Wschodni	51	19	30	150
Południowo-wschodni	53	19	28	177
Południowo-zachodni	55	15	30	201
Wykształcenie				
Podstawowe	57	12	31	397
Zasadnicze zawodowe	57	13	30	340
Średnie	64	15	22	378
Wyższe	49	25	27	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	41	27	32	73
Prac. umysł. niż. szczebla	72	9	19	119
Pracownicy fiz. - umysł.	63	6	31	66
Robotnicy wykwalifikowani	58	14	29	126
Robotnicy niewykwalifik.	54	22	24	57
Rolnicy	49	9	43	70
Prywatni przedsiębiorcy	44	23	34	43
Bierni zawodowo				
Renciści	53	15	32	158
Emeryci	57	13	29	222
Uczniowie i studenci	65	19	16	54
Bezrobotni	67	12	21	138
Gospodynie domowe i inni	67	12	21	79
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	55	19	26	123
Sektor państwowy	64	11	24	135
Sektor prywatny	54	15	30	232
Spółdzielczość	46	19	35	29
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	55	15	29	294
151 - 225	59	14	27	233
226 - 325	58	12	30	292
326 - 425	59	16	24	168
Powyżej 426 zł	64	15	21	173
Ocena własnych war. mater.				
Złe	51	17	31	445
Średnie	59	12	29	513
Dobre	70	13	18	247
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	35	27	38	89
Raz w tygodniu	57	15	28	701
Kilka razy w roku	66	10	24	305
W ogóle nie uczestniczy	62	11	28	108
Poglądy polityczne				
Lewica	90	2	8	286
Centrum	62	8	30	333
Prawica	33	34	33	331
Trudno powiedzieć	52	9	39	256

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **rządu**, Rady Ministrów dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	44	27	28	1206
Płeć				
Mężczyźni	48	30	22	571
Kobiety	41	25	34	636
Wiek				
do 24 lat	45	22	33	182
25-34	44	27	29	221
35-44	45	30	25	277
45-54	45	35	20	175
55-64	45	25	30	169
65 lat i więcej	42	24	33	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	45	24	31	448
Miasto do 20 tys.	56	22	22	141
od 21 do 100 tys.	47	27	26	249
101-500 tys.	40	32	28	237
501 tys. i więcej mieszk.	35	36	29	130
Region				
Północny	36	33	30	139
Zachodni	57	26	17	129
Środkowo-zachodni	49	22	29	199
Środkowy	46	26	28	210
Wschodni	41	36	23	150
Południowo-wschodni	40	25	35	177
Południowo-zachodni	41	27	32	201
Wykształcenie				
Podstawowe	44	23	33	397
Zasadnicze zawodowe	45	26	29	340
Średnie	46	30	23	378
Wyższe	38	36	26	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	30	44	26	73
Prac. umysł. niż. szczebla	57	27	16	119
Pracownicy fiz. - umysł.	43	13	44	66
Robotnicy wykwalifikowani	42	37	21	126
Robotnicy niewykwalifik.	50	33	17	57
Rolnicy	47	16	37	70
Prywatni przedsiębiorcy	30	40	30	43
Bierni zawodowo				
Renciści	41	24	36	158
Emeryci	44	26	30	222
Uczniowie i studenci	41	24	35	54
Bezrobotni	52	24	24	138
Gospodynie domowe i inni	46	26	28	79
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	47	31	23	123
Sektor państwowy	48	30	22	135
Sektor prywatny	40	33	28	232
Spółdzielczość	37	37	26	29
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	41	29	29	294
151 - 225	47	24	29	233
226 - 325	42	25	33	292
326 - 425	43	33	24	168
Powyżej 426 zł	54	28	18	173
Ocena własnych war. mater.				
Złe	42	32	27	445
Średnie	43	27	30	513
Dobre	53	20	27	247
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	24	34	42	89
Raz w tygodniu	44	28	28	701
Kilka razy w roku	48	25	27	305
W ogóle nie uczestniczy	51	26	23	108
Poglądy polityczne				
Lewica	75	10	14	286
Centrum	49	23	28	333
Prawica	22	54	24	331
Trudno powiedzieć	32	18	50	256

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **Sejmu** dobrze służy społeczeństwu?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	46	31	22	1207
Płeć				
Mężczyźni	51	33	16	571
Kobiety	42	29	28	636
Wiek				
do 24 lat	46	29	25	182
25-34	45	35	20	221
35-44	52	32	16	277
45-54	43	33	24	175
55-64	48	29	23	170
65 lat i więcej	42	29	29	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	46	28	26	449
Miasto do 20 tys.	55	25	20	141
od 21 do 100 tys.	50	32	18	249
101-500 tys.	39	38	23	237
501 tys. i więcej mieszk.	47	35	18	130
Region				
Północny	42	36	22	139
Zachodni	55	28	17	129
Środkowozachodni	52	24	25	199
Środkowy	47	34	19	210
Wschodni	46	28	26	151
Południowo-wschodni	39	35	26	177
Południowo-zachodni	46	33	21	201
Wykształcenie				
Podstawowe	45	25	30	397
Zasadnicze zawodowe	43	35	22	340
Średnie	50	33	17	378
Wyższe	52	38	10	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	44	45	10	73
Prac.umysł.niż.szczębla	57	26	16	119
Pracownicy fiz.- umysł.	50	17	33	66
Robotnicy wykwalifikowani	43	37	19	126
Robotnicy niewykwalifik.	44	37	20	57
Rolnicy	42	28	30	71
Prywatni przedsiębiorcy	45	40	15	43
Bierni zawodowo				
Renciści	42	26	32	158
Emeryci	47	31	22	222
Uczniowie i studenci	42	39	20	54
Bezrobotni	52	26	22	138
Gospodynie domowe i inni	42	39	20	79
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	51	33	16	123
Sektor państwowy	53	29	17	135
Sektor prywatny	44	36	20	232
Spółdzielczość	43	36	22	29
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	44	31	25	294
151 - 225	47	30	23	233
226 - 325	48	30	22	292
326 - 425	46	33	21	168
Powyżej 426 zł	54	35	11	173
Ocena własnych war. mater.				
Złe	42	36	22	446
Średnie	46	30	24	513
Dobre	56	25	19	247
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	30	29	41	89
Raz w tygodniu	47	30	24	701
Kilka razy w roku	48	38	14	306
W ogóle nie uczestniczy	53	24	23	108
Poglądy polityczne				
Lewica	71	19	10	286
Centrum	52	28	20	333
Prawica	34	49	17	331
Trudno powiedzieć	29	26	45	256

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność Kościoła rzymskokatolickiego dobrze służy społeczeństwu?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	56	31	12	1206
Płeć				
Mężczyźni	53	35	12	571
Kobiety	59	28	13	636
Wiek				
do 24 lat	44	43	13	182
25-34	51	36	14	221
35-44	55	31	14	277
45-54	59	31	10	175
55-64	61	27	12	170
65 lat i więcej	71	18	10	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	61	26	13	448
Miasto do 20 tys.	58	32	10	141
od 21 do 100 tys.	58	33	10	249
101-500 tys.	47	37	15	237
501 tys. i więcej mieszk.	53	34	13	130
Region				
Północny	58	34	7	139
Zachodni	48	37	16	129
Środkowozachodni	55	35	10	199
Środkowy	58	30	12	210
Wschodni	61	28	11	151
Południowo-wschodni	61	25	14	177
Południowo-zachodni	53	31	15	201
Wykształcenie				
Podstawowe	64	23	12	397
Zasadnicze zawodowe	55	32	13	340
Średnie	49	41	10	378
Wyższe	57	24	18	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	57	28	16	73
Prac. umysł. niż. szczebla	49	39	12	119
Pracownicy fiz. - umysł.	47	37	16	66
Robotnicy wykwalifikowani	51	35	13	126
Robotnicy niewykwalifik.	58	31	11	57
Rolnicy	60	28	12	71
Prywatni przedsiębiorcy	59	32	9	43
Bierni zawodowo				
Renciści	63	23	14	157
Emeryci	68	23	10	222
Uczniowie i studenci	39	45	16	54
Bezrobotni	50	40	10	138
Gospodynie domowe i inni	57	30	13	79
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	56	35	9	123
Sektor państwowy	46	33	21	135
Sektor prywatny	55	35	10	232
Spółdzielczość	55	32	13	29
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	58	30	12	294
151 - 225	57	32	11	233
226 - 325	55	30	15	291
326 - 425	61	29	10	168
Powyżej 426 zł	55	36	9	173
Ocena własnych war. mater.				
Złe	58	29	13	445
Średnie	58	29	13	513
Dobre	51	38	10	247
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	80	11	10	89
Raz w tygodniu	67	21	12	700
Kilka razy w roku	36	51	13	306
W ogóle nie uczestniczy	26	58	16	108
Poglądy polityczne				
Lewica	42	47	11	286
Centrum	50	36	14	333
Prawica	73	18	9	330
Trudno powiedzieć	59	25	16	256

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **NSZZ "Solidarność"** dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	37	39	24	1205
Płeć				
Mężczyźni	40	45	15	571
Kobiety	35	33	32	633
Wiek				
do 24 lat	30	42	28	182
25-34	37	42	22	219
35-44	41	41	18	277
45-54	45	37	18	175
55-64	35	42	23	170
65 lat i więcej	32	29	39	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	38	37	25	447
Miasto do 20 tys.	35	42	24	141
od 21 do 100 tys.	33	42	25	249
101-500 tys.	40	38	22	237
501 tys. i więcej mieszk.	38	39	23	130
Region				
Północny	43	40	18	139
Zachodni	29	50	20	129
Środkowozachodni	27	46	27	197
Środkowy	35	38	27	210
Wschodni	46	35	19	151
Południowo-wschodni	44	28	28	177
Południowo-zachodni	37	37	26	201
Wykształcenie				
Podstawowe	36	34	30	397
Zasadnicze zawodowe	38	40	22	340
Średnie	36	44	20	375
Wyższe	39	39	21	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	38	39	23	73
Prac.umysł.niż.szczębla	36	48	16	119
Pracownicy fiz.- umysł.	25	37	38	66
Robotnicy wykwalifikowani	45	42	13	126
Robotnicy niewykwalifik.	54	30	15	54
Rolnicy	39	38	23	71
Prywatni przedsiębiorcy	54	26	20	43
Bierni zawodowo				
Renciści	40	30	30	158
Emeryci	32	38	30	222
Uczniowie i studenci	33	46	22	54
Bezrobotni	27	49	25	138
Gospodynie domowe i inni	42	34	24	79
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	40	42	18	123
Sektor państwowy	40	42	17	135
Sektor prywatny	43	38	19	229
Spółdzielczość	37	34	29	29
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	38	38	24	294
151 - 225	36	40	24	233
226 - 325	41	34	25	289
326 - 425	38	37	25	168
Powyżej 426 zł	33	50	18	173
Ocena własnych war. mater.				
Złe	40	39	21	446
Średnie	38	36	26	510
Dobre	30	45	26	247
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	52	13	35	89
Raz w tygodniu	40	35	25	699
Kilka razy w roku	30	51	18	306
W ogóle nie uczestniczy	21	52	27	108
Poglądy polityczne				
Lewica	19	65	16	286
Centrum	31	45	24	333
Prawica	65	21	15	331
Trudno powiedzieć	30	25	45	254

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność związków zawodowych skupionych w OPZZ dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	24	34	43	1206
Płeć				
Mężczyźni	24	42	34	571
Kobiety	23	26	50	636
Wiek				
do 24 lat	21	24	55	182
25-34	26	36	39	221
35-44	23	41	36	277
45-54	23	40	36	175
55-64	26	32	42	169
65 lat i więcej	24	25	52	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	25	30	45	448
Miasto do 20 tys.	23	30	48	141
od 21 do 100 tys.	22	37	41	249
101-500 tys.	26	37	37	237
501 tys.i więcej mieszk.	19	41	41	130
Region				
Północny	26	34	40	139
Zachodni	24	41	35	129
Środkowozachodni	30	30	39	199
Środkowy	18	36	46	210
Wschodni	24	30	47	150
Południowo-wschodni	23	25	52	177
Południowo-zachodni	22	40	38	201
Wykształcenie				
Podstawowe	25	23	52	397
Zasadnicze zawodowe	27	38	35	340
Średnie	22	38	39	378
Wyższe	13	46	41	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	16	44	40	73
Prac.umysł.niż.szczębla	27	41	33	119
Pracownicy fiz.- umysł.	17	31	52	66
Robotnicy wykwalifikowani	26	46	28	126
Robotnicy niewykwalifik.	17	45	38	57
Rolnicy	21	23	56	70
Prywatni przedsiębiorcy	25	44	31	43
Bierni zawodowo				
Renciści	25	30	45	158
Emeryci	24	30	47	222
Uczniowie i studenci	15	22	63	54
Bezrobotni	24	32	45	138
Gospodynie domowe i inni	39	23	38	79
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	22	39	39	123
Sektor państwowy	26	41	34	135
Sektor prywatny	21	43	36	232
Spółdzielczość	17	40	44	29
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	22	35	43	294
151 - 225	31	32	36	233
226 - 325	24	32	43	292
326 - 425	15	32	52	168
Powyżej 426 zł	26	41	34	173
Ocena własnych war. mater.				
Złe	23	38	39	445
Średnie	24	32	44	513
Dobre	23	30	47	247
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	20	22	58	89
Raz w tygodniu	24	34	43	701
Kilka razy w roku	25	37	38	305
W ogóle nie uczestniczy	24	34	43	108
Poglądy polityczne				
Lewica	29	35	36	286
Centrum	26	33	41	333
Prawica	21	44	35	331
Trudno powiedzieć	18	18	63	256